

# E?itsel Kulüp Çal??malar?na ?li?kin Ö?retmen Tutumlar? Ölçe?i

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *E?itsel Kulüp Çal??malar?na ?li?kin Ö?retmen Tutumlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20759>

## Özet

Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği, öğretmenlerin okullardaki eğitici kulüp faaliyetlerine yönelik duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimlerini ölçmek amacıyla 2009 yılında geliştirilmiş bir araçtır. Ölçek, toplam 40 maddeden oluşmakta olup, öğretmenlerin bu tür etkinliklere verdikleri önemi, istek düzeylerini ve algıladıkları potansiyel sorunları değerlendiren dört alt boyuta sahiptir. Bu ölçek, özellikle eğitim yönetimi ve psikolojisi alanlarında, kulüp çalışmalarının etkinliğini artırmaya yönelik stratejiler geliştirmede önemli bir rol oynamaktadır.

Ölçeğin geliştirme çalışması, Tuncay Kılıçarslan tarafından yüksek lisans tezi kapsamında yürütülmüş olup, yapının geçerlik ve güvenilirlik analizleri ile desteklenmiştir. Ölçek, 5'li Likert Ölçeği formatında derecelendirilmiştir.

## Anahtar Kelimeler

Tutum ölçeği, Eğitsel kulüp çalışmalarına, Öğretmen tutumları, Psikometrik özellikler, Likert Ölçeği, Cronbach Alpha, Okul etkinlikleri.

## Yazarlar

Tuncay Kılıçarslan

## Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, öğretmenlerin okullarda yürütülen eğitici kulüp çalışmalarına yönelik mevcut tutumlarının sistematik ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Elde edilen veriler, öğretmenlerin kulüp çalışmalarına katılma motivasyonlarını, bu çalışmaların eğitim sistemine sağladıkları katkıları algılayıcı biçimlerini ve karşılaştıkları potansiyel engelleri belirlemeyi hedefler.

Ölçek, eğitim yöneticilerine ve politika yapıcılara, eğitici kulüp faaliyetlerinin daha verimli hale getirilmesi için gerekli olan öğretmen eğitimlerini veya destek mekanizmalarının tasarlamada somut veriler sunmak üzere tasarlanmıştır. Bu araç, öğretmenlerin kulüp çalışmalarına olan isteklilik düzeylerini tespit ederek, bu alandaki iyileştirme alanlarını işaret eder.

## Yapı

Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği, eğitici kulüp çalışmalarına yönelik öğretmen tutumlarının ölçeğin çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Ölçek, toplam 40 maddeden oluşur ve dört ana faktör altında toplanmıştır. Bu faktörler, öğretmenlerin kulüp çalışmalarına ilişkin farklı algı ve değerlendirme alanlarını kapsamaktadır.

Ölçe?in alt boyutlar? ve madde say?lar? a?a??da detayl? olarak sunulmu?tur:

**Sosyal Katk?:** Kulüp çal??malar?n?n ö?rencinin sosyal geli?imine ve topluma sa?lad??? faydalara ili?kin alg?lar? ölçe? (10 madde).

**??levsellik Kayb?:** Kulüp çal??malar?n?n zaman kayb?, ek yük veya e?itim sisteminin temel i?levini aksatma potansiyeline ili?kin olumsuz alg?lar? ölçe? (13 madde).

**Ö?retmen ?steklili?i:** Ö?retmenlerin kulüp çal??malar?n? yürütme veya kat?lma konusundaki içsel motivasyon ve gönüllülük düzeylerini ölçe? (8 madde).

**Ö?renci Kat?l?m?:** Ö?rencilerin kulüp faaliyetlerine olan ilgisi, kat?l?m düzeyi ve bu kat?l?m?n yararlıl??? hakk?ndaki ö?retmen görü?lerini ölçe? (9 madde).

## Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, ke?fedici Faktör Analizi (KFA) yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in dört faktörlü bir yap?ya sahip oldu?u do?rulanm???tır.

Belirlenen bu dört faktörün aç?klad??? toplam varyans miktar? **%40,498** olarak tespit edilmi?tir. Bu oran, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? kabul edilebilir düzeyde aç?klad???n? göstermektedir. Faktörlerin tek tek aç?klad?klar? varyans yüzdeleri ise ?öyledir:

Birinci Faktör (Sosyal Katk?): %16,890

?kinci Faktör (??levsellik Kayb?): %15,614

Üçüncü Faktör (Ö?retmen ?steklili?i): %4,158

Dördüncü Faktör (Ö?renci Kat?l?m?): %3,837

## Güvenirlik

E?itici Kulüp Çal??malar?na ?li?kin Ö?retmen Tutumlar? Ölçe?i'nin iç tutarlık katsay?lar?, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir. Güvenirlik analizlerinde **Cronbach Alpha**, Guttman ve Spearman Brown katsay?lar? kullan?lm???tır.

Ölçe?in genel iç tutarlık katsay?s? (toplam puan)  $\alpha=.856$  olarak hesaplanm???tır, bu da ölçe?in mükemmel bir iç tutarlıl???a sahip oldu?unu göstermektedir. Alt boyutlar baz?nda Cronbach Alpha de?erleri ise  $\alpha=.719$  (Ö?renci Kat?l?m?) ile  $\alpha=.815$  (Sosyal Katk?) aras?nda de?i?mektedir.

Di?er güvenirlik katsay?lar? da yüksek de?erler sergilemi?tir:

**Guttman De?erleri:**  $G=.599$  (Ö?renci Kat?l?m?) ile  $G=.781$  (??levsellik Kayb?) aras?nda de?i?mi?tir. Ölçe?in toplam Guttman de?eri **G=.761**'dir.

**Spearman Brown De?erleri:**  $S=.607$  (Ö?renci Kat?l?m?) ile  $S=.797$  (??levsellik Kayb?) aras?nda yer alm???tır. Ölçe?in toplam Spearman Brown de?eri **S=.763**tür.

## Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal sa?laml???n? belirlemek amac?yla yürütülen Faktör Analizi, 40 maddenin dört anlaml? ve birbirinden ayr???k faktör alt?nda topland???n? ortaya koymu?tur. Bu faktörler, e?itici kulüp çal??malar?na yönelik ö?retmen tutumlar?n?n karma??k do?as?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etmektedir.

Analiz sonuçlar?, en yüksek aç?klay?c? güce sahip faktörün Sosyal Katk? (%16,890) ve ??levsellik Kayb? (%15,614) oldu?unu göstermi?tir. Bu bulgu, ö?retmenlerin kulüp çal??malar?n? de?erlendirirken en çok, bu faaliyetlerin toplumsal faydas?n? ve potansiyel olarak getirece?i idari/i?levsel yükü dikkate ald?klar?n? i?aret etmektedir. Dört faktörün toplamda aç?klad??? %40,498'lik varyans, ölçe?in psikometrik aç?dan kabul edilebilir düzeyde oldu?unu teyit etmektedir.

## Araç

**Test Türü:** Geli?tirme (Developmental Scale)

**Format:** 40 maddelik, 4 alt boyuttan olu?an öz bildirim ölçe?i.

**Derecelendirme:** 5'li Likert Ölçe?i (1=kesinlikle kat?lm?yorum - 5=kesinlikle kat?l?yorum)

**Mevcut Dil:** Türkçe

**Hedef Kitle:** Ö?retmenler

**Ya? Grubu:** Yeti?kin (Ö?retmenlik mesle?ini icra edenler)

**Kitle Detaylar?:** ?lkö?retim ve ortaö?retim kurumlar?nda görev yapan ö?retmenler.

**Test Metodolojisi:** Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Geçerlik için Ke?fedici Faktör Analizi, güvenirlik için iç tutarlıl?k katsay?lar? (Cronbach Alpha, Guttman, Spearman Brown) kullan?lm???tır.

## Anahtar Kelimeler

E?itim psikolojisi, Ö?retmen de?erlendirmesi, Kulüp faaliyetleri, Faktör Analizi, ?ç tutarlıl?k, Ölçek geli?tirme, Cronbach Alpha.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:** Bilgi mevcut de?ildir.

**Bağlantı E-posta Adresleri:** Bilgi mevcut değildir.

**Yazma Adresi:** Bilgi mevcut değildir.

## Özinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, 2009 yılında Tuncay Kılıçarslan'ın yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Akademik çalışmalarda kullanımı genellikle yazarın iznine tabidir; ancak tez çalışması kamuya açık olduğu için referans gösterilerek kullanılabilir. Ölçeğin ticari kullanımı veya telif ücreti hakkında bilgi mevcut değildir.

Tezin orijinal bağlantısına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: [tez.yok.gov.tr](http://tez.yok.gov.tr)

## Kaynaklar

Kılıçarslan, T. (2009). *Öğretmenlerin eğitici kulüp çalışmalarına ilişkin tutumları*. (Yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [egitsel-kulup-calismalarina-iliskin-ogretmen-tutumlari-olcegi-toad.pdf](http://egitsel-kulup-calismalarina-iliskin-ogretmen-tutumlari-olcegi-toad.pdf)

## Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek, toplam 40 maddeden ve 4 alt boyuttan oluşmaktadır:

Sosyal Katkı (10 madde)

Sevimsellik Kaybı (13 madde)

Öğretmen İstekliliği (8 madde)

Öğrenci Katılımı (9 madde)